

ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାକର ଭିକାଜୀ ଇଙ୍ଗଲେ

11 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908: ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1।

ସମୀକ୍ଷା - ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ - ଚାକିରିରୁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅପସାରଣ - ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଦ୍ୱାରା ଅପସାରଣ ଆଦେଶର ନିଶ୍ଚିତକରଣ - ନ୍ୟାୟାଳୟରଣର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି - ଏକ କାରଣ ବିହୀନ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା SLPର ବରଖାସ୍ତ - ନ୍ୟାୟାଳୟରଣକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା - ଏହା ପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଏହାର ନିଜ ଆଦେଶକୁ ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ - ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ - ଥରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଗଲେ ତାହା ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ - ଏହା ପରେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ଏହାର ଆଦେଶକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ସମୀକ୍ଷା କରିପାରିବ ନାହିଁ

ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, 1950: ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136

ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ - ଖାରଜ - କାରଣ ବିହୀନ ଆଦେଶ - ଏହାପରେ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରଣ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା - ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟର ନୀତି - ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା

ଦେଖାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908: ଧାରା 11।

ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ - ନୀତି - ଏହା କଣ

ଦେଖାନୀ ଅପିଲ୍‌ସ୍ ଅଧିକାରିତା: ଦେଖାନୀ ଅପିଲ୍ ସଂଖ୍ୟା 4505/1996 ।

O.A. ସଂଖ୍ୟା 1169/1993 ରେ R.P. ସଂଖ୍ୟା 22/95 ରେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 2.11.95 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର, ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିରୁ ଅପସାରଣ କରୁଥିବା ବନ୍ଦେ ପୋଲିସ୍ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ, ବନ୍ଦେରେ O.A. ସଂଖ୍ୟା 1169/93 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311(2)(b) ଅନୁଯାୟୀ ଆୟୁକ୍ତ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । 6 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1995 ତାରିଖରେ O.A. କୁ ଖାରଜ କରି ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ ଦ୍ୱାରା ସେହି ଆଦେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ SLP (C) ସଂଖ୍ୟା 11433/95 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଏହି ଅଦାଲତ 25.8.95 ତାରିଖରେ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । SLP ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ, ଉତ୍ତରଦାତା ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣରେ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । SLPକୁ ଖାରଜ କରି ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ପାଇବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣ 2.11.95 ତାରିଖର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅପସାରଣ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ SLPର ଖାରଜ ନ୍ୟାୟାଳୟକରଣକୁ ଆଦେଶ ସମୀକ୍ଷା କରିବାରେ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ କାରଣ ଖାରଜ ଏକ କାରଣ ବିହୀନ ଆଦେଶ ଥିଲା । ଆମେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଉଛୁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅଦାଲତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ କାରଣଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ବିନା SLPକୁ ଖାରଜ କରିବା *ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ* ଗଠନ କରେ ନାହିଁ । *ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ* ନୀତି ଏହି ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସିଧାସଳଖ କିମ୍ବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବିବାଦ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସମାନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ ଦାବିକୁ ଆଉଥରେ ଉତ୍ତାପିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ନୀତିର ଏକ ଉତ୍ତମ ନିୟମ ଅଟେ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ମାମଲାରେ, ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୟଂ-ସମାନ ମୁଖ୍ୟ ଆଦେଶ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥାଏ ଯେ CPCର ଆଦେଶ 47, ନିୟମ 1 କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବାର କ୍ଷମତା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପାଖରେ ଅଛି କି ଏବଂ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ମନା କରି ଏହି ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି କି । ଆମେ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଛୁ ଯେ ସମୀକ୍ଷା କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ପାଇଁ କ୍ଷତିକାରକ ଅଟେ । ଥରେ ଏହି ଅଦାଲତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ, ତାହା ରୁଡ଼ାଡ଼ ହୋଇଯାଏ । ସେଥିପାଇଁ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇଥିବା ପୂର୍ବ ଆଦେଶ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର କୌଣସି କ୍ଷମତା ରହିପାରିବ ନାହିଁ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ଯଦିଓ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର 25.8.95 ତାରିଖର ଆଦେଶ ବିଷୟରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ପରେ ଏହା ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ହେବ ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଖାରଜ କରିବା, ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ବିଷୟରେ ଏହାର ଜ୍ଞାନ ଥିଲା, ତେଣୁ ଏହାକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଆମେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମର୍ଥ ଅଟୁ । ଆମେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବା ଯେ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର SLPର ଖାରଜ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ନଥିଲା, ତେବେ ଏହା କେତେକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହାର ପୂର୍ବ ଆଦେଶ ସମୀକ୍ଷା କରିପାରେ, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବିବୃତ୍ତିର ବାହ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ବିଚାରରେ ଆଇନର କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ତ୍ରୁଟି ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶଟି ଅସିଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ ଯେ ଏହି ଅଦାଲତ ପୂର୍ବରୁ ଏହାର ଆଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରିସାରିଛନ୍ତି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ଦୁଃସାହସିକ ଏବଂ କୌଣସି ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ବିନା ଅଟେ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଆମେ ଭାବୁନାହିଁ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ଅଦାଲତ ପୂର୍ବରୁ ପାରିତ ଆଦେଶକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାର ନିଜର ଆଦେଶର ସମୀକ୍ଷା କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ଅଟନ୍ତି ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ସମୀକ୍ଷା ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିନା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

“ଉପଭାଷା ରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁମ୍ବନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର:

ସୁଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗୀତା ଲେଙ୍କା,

ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ